

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. M. K.**, bývajúceho v B., proti žalovanému **Krajskému školskému úradu v Bratislave, Teplická 4, o náhradu mzdy s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 13 C 16/2005, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. marca 2009, sp. zn. 15 Co 368/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 28. marca 2008, č.k. 13 C 16/2005-100 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 492.597,- Sk (16.351,22 €) s príslušenstvom titulom náhrady mzdy za obdobie prekážok v práci (§ 142 ods. 3 Zákonníka práce) na strane žalovaného a predtým jeho právneho predchodcu (Okresného úradu Bratislava II; § 7 zákona č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch, § 39 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve) vzniknutých tým, že títo napriek výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 27. februára 2002, č.k. 15 C 248/1999-128 o určení neplatnosti výpovede, právoplatnému 27. mája 2002, od tohto dňa až do 29. februára 2004, kedy pracovný pomer skončil dohodou, neprideľovali žalobcovi prácu (žalobca si náhradu mzdy uplatnil až od 1. júna 2002). Vo zvyšku návrh zamietol s odôvodnením, že pokiaľ žalobca žiadal priznať úrok z omeškania z náhrady mzdy už od 1. júna 2002, nemožno mu vyhovieť, nakoľko omeškanie mohlo podľa nastať až 1. augusta 2002 (§ 132 Zákonníka práce), a pokiaľ ide o úrok z omeškania k náhradám mzdy za jednotlivé mesiace, nemožno ho

priznať vo väčšom rozsahu než určuje zákon (§ 517 Občianskeho zákonníka). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. s prihliadnutím na čiastočný úspech oboch účastníkov v konaní.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 4. marca 2009, sp. zn. 15 Co 368/2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Poukázal na správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, plne sa stotožnil i s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku. Osobitne zdôraznil, že žalobca si v prebiehajúcim konaní neuplatnil nárok na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru, t.j. za obdobie do 27. mája 2002, kedy nadobudol právoplatnosť výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 27. februára 2002, č.k. 15 C 248/1999-128 o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou z 29. decembra 1998, ale nárok na náhradu mzdy pre prekážky v práci na strane zamestnávateľa za obdobie od 1. júna 2002, kedy bol pracovný pomer už obnovený za pôvodne dojednaných podmienok, do 29. februára 2004, kedy skončil dohodou.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, dôvodiac existenciou vady podľa § 237 písm. d/ O.s.p. Poukázal na to, že o nároku žalobcu na náhradu mzdy bolo už právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 3. decembra 2003, č.k. 15 C 248/1999-258, ktorým tento súd priznal žalobcovi náhradu mzdy vo výške 140.742,- Sk brutto a vo zvyšku (v časti o zaplatenie 752.823,- Sk brutto a príslušenstva) návrh zamietol s poukazom na vtedy účinné ustanovenie § 61 ods. 2 Zákonníka práce, umožňujúce nepriznať náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru za obdobie presahujúce šesť mesiacov. Pracovný pomer medzi účastníkmi konania následne (29. februára 2004) skončil dohodou. Žalovaný už splnil žalobcovi tak súdom priznanú náhradu mzdy, ako aj dojednané odstupné. Žalobca napriek tomu opätovne uplatnil nárok na náhradu mzdy na inom súde, ktorý žalobe vyhovel. Nie je tak zrejmé, proti ktorému skončeniu pracovného pomeru druhý návrh žalobcu smeroval, a prečo mu súd vyhovel, keď neplatnosť skončenia pracovného pomeru a nároky z neho vyplývajúce možno uplatniť najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa mal pracovný pomer skončiť, pričom žalobca podal druhý návrh až 17. januára 2005. Nemožno súhlasiť ani s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý vec posúdil podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce, hoci bolo potrebné postupovať podľa § 61 Zákonníka práce (R 44/1984). Aplikácia ustanovenia § 142 ods. 3 Zákonníka práce tiež predpokladá nástup zamestnanca do práce a výkon práce v zmysle pracovnej zmluvy, čo u žalobcu vo

vzťahu k žalovanému nenastalo. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a konanie zastaviť.

Žalobca označil dovolanie žalovaného za vecne a právne neopodstatnené, zmätočné a nesprávne, a navrhol ho „zamietnuť.“ Uviedol, že namietaná prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná a vychádza len z omylu žalovaného, ktorý doposiaľ nerozlišuje medzi nárokmi žalobcu na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru a na náhradu mzdy pre prekážky v práci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Žalovaný dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, teda ani nemohol vysloviť svoj právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd

prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a e/ až g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta prekážku právoplatne rozsúdenej veci (*res iudicata*) podľa § 237 písm. d/ O.s.p. Uvedená prekážka, vyslovená v ustanovení § 159 ods. 3 O.s.p., vylučuje možnosť znovu prejednať vec, ktorá už bola súdom právoplatne rozhodnutá. Predpokladá totožnosť osôb, ktoré boli účastníkmi predchádzajúceho konania, ako aj totožnosť predmetu konania. O tých istých účastníkov ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne.

Totožnosť účastníkov konania v danej veci a vo veci, ktorá bola vedená Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 15 C 248/1999, je zachovaná, vrátane ich procesného postavenia (v tomto konaní vystupuje právny nástupca Okresného úradu Bratislava II, ktorý bol žalovaným v už skončenom konaní; § 7 zákona č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch, § 39 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve). Absentuje však druhý z predpokladov zakladajúcich existenciou tvrdenej vady, a to totožnosť premetu konania.

Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 248/1999 prejednával návrh žalobcu na určenie neplatnosti výpovede z 29. decembra 1998 a na náhradu mzdy z pracovného pomeru (neplatne) skončeného touto výpoveďou. Rozsudkom z 27. februára 2002, č.k. 15 C 248/1999-128 súd určil, že výpoveď je neplatná, a návrh na náhradu mzdy zamietol; výrok rozsudku o určení neplatnosti výpovede nadobudol právoplatnosť 27. mája 2002. Rozsudkom z 3. decembra 2003, č.k. 15 C 248/1999-258 súd (viazaný právnym názorom Krajského súdu v Bratislave, vysloveným v uznesení z 30. mája 2003, sp. zn. 14 Co 320/2002) opätovne rozhodol o návrhu na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru. V odôvodnení rozsudku uviedol, že náhrada mzdy patrí žalobcovi za obdobie od 13. marca 1999 (do 12. marca 1999 poberal žalobca z dôvodu práceneschopnosti nemocenské dávky, preto mu náhrada mzdy nepatrila) do 27. mája 2002 – t.j. do právoplatnosti výroku (predchádzajúceho) rozsudku o určení neplatnosti výpovede. Priznal ju však len sčasti, s poukazom na ustanovenie § 61 Zákonníka práce umožňujúce nepriznať náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru za dobu presahujúcu šesť mesiacov.

Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 16/2005 prejednával návrh žalobcu na náhradu mzdy z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa vzniknutých nepridelovaním práce. Rozsudkom z 28. marca 2008, č.k. 13 C 16/2005-100 okrem časti príslušenstva návrhu vyhovel. V odôvodnení rozsudku uviedol, že po právoplatnosti výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 27. februára 2002, č.k. 15 C 248/1999-128 o určení neplatnosti výpovede z 29. decembra 1999 (t.j. po 27. máji 2002) sa pracovný pomer medzi účastníkmi opäť spravoval pôvodnými dojednaniami a príslušnými ustanoveniami pracovnoprávných predpisov, o.i. ustanovením § 47 vtedy účinného Zákonníka práce, podľa ktorého bol právny predchodca žalovaného od 1. januára 2004 žalovaný povinný pridelovať žalobcovi prácu. Keďže ani jeden z nich až do skončenia pracovného pomeru (29. februára 2004) túto povinnosť neplnil, žalobcovi vznikol nárok na náhradu mzdy z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa.

Z uvedeného vyplýva, že zatiaľ čo predmetom konania vedeného Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 15 C 248/1999 bolo určenie neplatnosti výpovede a nárok žalobcu na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru za obdobie od 13. marca 1999 do 27. mája 2002, predmetom konania vedeného Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 13 C 16/2005 bol nárok žalobcu na náhradu mzdy z dôvodu prekážok v práci na strane

zamestnávateľa za obdobie od 27. mája 2002 do 29. februára 2004. Nároky žalobcu na náhradu mzdy teda neboli založené na rovnakých skutkových okolnostiach a právnych dôvodoch.

Keďže existencia dovolateľom namietanej vady konania podľa § 237 písm. d/ O.s.p. sa v dovolacom konaní nepreukázala, nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť ani z tohto ustanovenia.

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 142 ods. 3 Zákonníka práce na vec súdom prvého stupňa, namieta nesprávne právne posúdenie veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je v prejednávanej veci procesne neprípustné, preto ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková